

Kristillisdemokraattinen
eduskuntaryhmä

Valtioneuvoston tiedonanto eduskunnalle hallituksen parlamentaarisisessa pohjassa tapahtuneesta muutoksesta.

19.06.2017

Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän puheenvuoro

Sari Essayah

Arvoisa puhemies,

Hallituksen parlamentaarinen pohja on muuttunut rajusti. Viiden ministerin poliittisena taustaryhmä on kahdenkymmenen kansanedustajan joukko, jolla puolestaan ei ole taustalla omaa puoluetta, ei poliittista ohjelmaa tai puolueväkeä. Meillä on siis vain kaksi hallituspuoluetta tällä hetkellä. Täysin poikkeuksellinen tilanne Suomen historiassa. Koska tilanne on poikkeuksellinen, viisain ja todennäköisesti myös nopein tie vakauttaa hallitus olisi ollut käynnistää parlamentaarinen prosessi uuden hallituksen muodostamiseksi.

Hallituksen avainministerit toteuttivat kuitenkin toisen suunnitelman: hallituksen sijasta hajosi yksi hallituspuolueista. Varasuunnitelma tapahtumien kuluksi oli lehdistä luettavissa jo viikko ennen tapahtumia. Kuitenkin hallituksen keskeisiä ministereistä jokainen vuorollaan on kiistänyt, että mitään suunnitelmaa oli olemassa. Luottamuspääoma on politiikan kallein pääoma, jota ilman yksittäinen ministeri tai varsinkaan koko hallitus ei voi työskennellä. Luottamuspääomaa ei ole helppo kartuttaa uudelleen, kun se on syöty.

Arvoisa puhemies,

Kahden puolueen hallituspohja on haavoittuva. Perussuomalaisten hajoamisen peräaallot keikuttavat hallitusvenettä vielä pitkään. Viiden ministerin jaksaminen on koetuksella tässä lusikkajaossa. Kuitenkin voimia pitäisi riittää siihen varsinaiseen hallitustyöhön: suomalaisten asioiden hoitamiseen. Tässä hallitus tulee tarvitsemaan oppositiota enemmän kuin koskaan. Esimerkiksi sote-uudistuksen loppuun saattaminen vaatii opposition apua. Perustuslakivaliokunnassa esille nousseet ongelmat ovat pääosin olleet ainakin asiantuntijoiden ja opposition tiedossa jo lakien lausuntovaiheessa. Kristillisdemokraatit ovat koko ajan nostaneet päähuolinaan esille yhtiöittämisen vaikeuttavan integraatiota ja valitun valinnanvapauden mallin hankaloittavan yhdenvertaisuutta. Valinnanvapaus on meille sinällään myönteinen asia. Hallituksen esittämät linjaukset valinnanvapauden toteuttamisesta kuitenkin uhkaisivat kansalaisten valinnanvapautta tulevaisuudessa, sillä malli antaisi liian suuret mahdollisuudet alueellisten, yksityisten monopolien muodostumiselle. Jotta kansalaisten valinnanvapaus voi toteutua, on myös pienempien palveluntuottajien, kuten pienten yritysten ja järjestöjen voitava jatkaa toimintaansa uudistuksen jälkeen. Tällä hetkellä juuri pienten toimijoiden toimintaedellytysten turvaaminen on

uudistuksessa erittäin epävarmalla pohjalla. Opposition osaamista olisi kaivattu sote-valmistelussa jo aiemmin, mutta nyt viimeistään näitä näkökulmia on kuultava.

Hallituksen ja opposition piirissä on yhtä lailla iloittu alkaneesta talouskasvusta. Kasvun taustalla ovat käänneet maailmantaloudessa, mikä vihdoinkin alkaa näkyä myös meillä. Mutta tämän vähäisenkin talouskasvun hyödyt hallitus voi vielä omilla virheillään tuhota. Huonosti toteutettu sote-uudistus voi johtaa säästöuran sijaan lisäkuluihin. Alkoholilain runnominen läpi asiantuntijoiden varoituksia kuulematta johtaa päihdehaittojen ja kulujen hurjaan kasvuun ja pahinta kaikista, inhimillisiin tragedioihin. Hallituksen huonolla politiikalla talouskasvun hedelmät on äkkiä syöty. Jos vielä työllisyyspolitiikkaa hoidetaan vain markkinaehtoisesti moni pitkäaikaistyötön, vajaakuntoinen, mielenterveyskuntoutuja ja osatyökykyinen ei pääse talouskasvun hedelmistä edes haukkaamaan. Hallituksen politiikan sijaan tarvitaan heikommista huolehtimista ja inhimillisempää otetta.

Arvoisa puhemies,

Hallitus seisoo tai kaatuu uusi vaihtoehto –ryhmän varassa. Olemme kuulleet, että tämä joukko kertoo sitoutuneensa hallitusohjelmaan. Ja tiedämme myös, että kahden hallituspuolueen puheenjohtajat ovat tehneet niin sanotusti ”pelisäännöt selväksi” uuden vaihtoehdon johtohahmolle, eurooppaministeri Sampo Terholle.

EU kysymykset ovat takuuvarmasti politiikan keskiössä seuraavat kaksi vuotta, joten sitoutumisen taso mitataan koko ajan käytännössä. Kreikka tarvitsee toistuvasti lisää rahaa, maahanmuuttopolitiikassa ajetaan automaattista taakanjakomekanismia ja Brexitin myötä EU:n hinta nettomaksajamaa Suomelle tulee kasvamaan.

Suomen tulevaisuuden kannalta keskeisessä Euroopan Unionin nivelvaiheessa tarvitaan taitavaa EU-politiikkaa, jossa hallituksen oma linja olisi oltava selvä. Me kristillisdemokraatit edellytämme, että EU-politiikan suunnasta käydään komission kaikkien keskusteluasiakirjojen valmistuttua hallituksen selonteon pohjalta perinpohjainen poliittinen keskustelu. Kristillisdemokraatit torjuvat suunnitelmat liittovaltiokehityksestä. Tahdomme liittovaltiokehityksen sijaan itsenäisten jäsenmaiden yhteistyöhön perustuvaa EU-politiikkaa. Jäsenmailla on oltava vastuu omasta kehityksestään, muutoin ajaudumme väkisin kasvaviin tulonsiirtoihin unionin sisällä

Arvoisa puhemies,

Eduskunnan tehtävänä on huomenna antaa hallituksen avainministerien toimille hyväksyntä tai olla antamatta, eli äänestää hallituksen luottamuksesta. Olisi maan etu, että eduskuntakauden jäljellä olevat vuodet mentäisiin ilman uusiutuvia hallituskriisejä, ja että maassa olisi toimintakykyinen hallitus, joka nauttii, ei vain eduskunnan, vaan kansalaisten laajaa luottamusta. Ikävä kyllä, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä ei koe luottamusta hallituksen toimintatapoihin eikä sen hallitusohjelmaan. Siksi äänestämme epäluottamusta hallitukselle.

